

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, št. Peterska vojašnica. Telefon številka 30-40.

Kakšna je zaščita vojnih žrtev

Vojne žrtve se borimo za ureditev svojega vprašanja cel čas po vojni.

Pričakovati bi bilo, da smo s svojo borbo dosegli res vsaj najnujnejšo zaščito tako, da bi mogli govoriti o neki rešitvi tega vprašanja.

Vendar pa gre zaščita vojnih žrtev mesto naprej k izboljšanju, vedno k slabšanju.

Tako je postalo najslabše.

Ako pogledamo kakšna je zaščita vojnih žrtev v posameznih njenih panogah danes, mora vsak priznati, da je skoro ni.

Kar vzemimo po vrsti.

1. Invalidnine skoro nobeden ne dobi. Ako ni reducirana vsled slabe ocene, kazni itd., izgubi invalidnino vsled davka. Kdo pa ne plača 120 Din letnega davka? In poleg tega se vpoštevata še davek cele zadruge ali bivše družine invalidovega očeta.

2. Službe ne more nihče dobiti, ker so določbe nepopolne in jih vsak prezira. Niti v državnih in samoupravnih službah se ne vpoštevata prednost, kaj šele v privatnih, kjer pravijo, da invalida ravno za to ne marajo, ker je invalid.

3. Trafike se podeljujejo ne samo invalidom, ampak vsem. Da pa bi nezajčitencu trafiko vzeli in jo dali vojni žrtvi, ki ima prednost, se ne doseže. Druge koncesije sploh ne pridejo v poštev, ker se razpisujejo na očetalske ponudbe ali pa so nedosegljive.

4. Zdravljenje v bolnici se daje itak vsakemu revežu, pri zdravnikih pa invalidi sploh nimajo pravice.

Proteze se ne morejo pravočasno in zadostno nuditi, ker zavod nima sredstev. Sedaj so ukinjena še vsa popravila.

Učenje je sploh ukinjeno, drugih ugodnosti pa invalidsko vprašanje skoro ne pozna, razun trikratne polovične vožnje za invalide, ki jo itak vsak športnik dobi in pogrebni stroškov, ki pa so šele po smrti.

Sedaj pa naj eden preceni vse to. Ako pogleda med vrste vojnih žrtev vidi, da so težki invalidi-bolniki brez vsake zaščite, strašni pohabljeni brez protez, ker imajo kazni, mnogi invalidi brez služb, brez sredstev in brez vsake zaščite, siromašni brez pokojnine in podpore, vdove z otroci brez pomoči itd. Te vrste so postale ogromne. In tak položaj je naredila sama redukcija.

Invalidski zakon samo našteva slučaje, da ti in oni nimajo pravic. Pravice pa so zelo omejene, poleg tega pa še negotove po različnem tolmačenju in presojanju.

Rešenja se glase na priznavanje celih, pa tudi le delnih pravic.

Ako kdo ne dobiva one mesečne invalidnine, potem ne dobiva pravzaprav nič, ker vse drugo skoro ne obstoja.

Kako naj invalid na podlagi svojega prvenstva doseže službo, ki mu je predvsem potrebna, ako nima drugih ugodnosti?

Kako naj dobi trafiko, ali drugačno existenco, ako jih ni in tudi nima sredstev in ne podpore?

V zavod tudi ne more iti, ker ga nikjer ne sprejmejo.

Tisti, ki imajo zaslužek, da se prežive ali pa toliko zemlje, da izhajajo še kljub vsem oviram, ki jim jih povzroča invalidnost potrpe, toda veliko pa je skrajno trpečih.

Vse to invalidsko vprašanje kliče po neobhodno potrebnih reviziji, seveda k izboljšanju, ne pa da bi se še poslabšalo.

Priznava se, da je invalidsko vprašanje slabo, toda ne gane se nikamor.

Toliko sredstev bi se moralo vendar dobiti, da bi se moglo urediti vsaj najglavnejše.

Zopet se borimo že več let za nov invalidski zakon ali pa vsaj za delno popravilo tega invalidskega zakona.

Vprašanje se na merodajnih mestih resno pretresa, toda se ne reši.

Mi težko pričakujemo, ker beda je na višku.

Če ne naenkrat, bi se vsaj polagoma noveliralo od vprašanja do vprašanja. Predvsem pa se mora popraviti one

določbe, ki povzročajo tako ogromno redukcijo vseh pravic.

V nekem smislu je treba dati zaščito vsakemu, ki se po naravi smatra za vojno žrtev.

Mi smo že večkrat poudarjali, da naj se v težkih razmerah gleda predvsem na socialno vpostavitve vojnih žrtev v javnem življenju tako, da bodo res dobili samostojnost in zaposlenje. Tozadevno potrebujemo uspešnih določb.

Kadar bo, bo že prepozno, za to ponovno opominjamo, da naj se obljubljena in napovedana rešitev invalidskega vprašanja takoj izvrši.

Sweepstake

Udruženje vojnih invalidov je dobilo koncesijo za »Sweepstake«, takozvano loterijo na konjske dirke.

Ta loterija se je začela na Angleškem, kjer je zelo razširjena in se je prenesla skoro v vse države Evrope in Amerike.

V Angliji gre največji del dobička v korist vojnih žrtev, zato smo tudi mi po vzgledu ondotnih tovarišev začeli to akcijo pod imenom **Prvi jugoslovanski Sweepstak**, katerega nam je odobrilo ministrstvo za kmetijstvo.

Naše udruženje je izdalo 200.000 srečk, ki se prodajajo po celi državi.

Vsaka srečka stane 10 Din.

Kolikor jih bomo razpečali, toliko dobička od Sweepstaka gre v našo korist.

Srečke smo poslali našim Krajevnim odborom z navodili, kako naj jih razpečavajo in obračunavajo.

Treba je, da vsi Krajevni odbori organizirajo razprodajo in da jim pri tem pomaga vse naše članstvo.

Apeliramo pa tudi na vse tovariške organizacije Boja, ako bi nam hotele pomagati z razpečavanjem in propagando.

V prvi vrsti prosimo vse trafikante in trgovce, da prevzamejo v razprodajo srečke Sweepstaka, katere dobe pri naših Krajevnih organizacijah, ali pa tudi pri Oblastnem odboru v Ljubljani.

Tudi posamezni invalidi in bojevniki naj pomagajo prodajati srečke.

V čem obstoji loterija Sweepstak in kako se igra?

Žrebanje je trikratno in sicer se je dne 28. decembra 1933 že izžrebalo 150 dobitkov.

Glavno žrebanje pa se bo vršilo v dveh delih.

Sedem dni pred veliko konjsko dirko, ki bo sredi meseca junija t. l. v Beogradu, se bo izžrebalo toliko števil, kolikor bo priglasih konj za to dirko. Lastniki dotičnih izžrebanih števil igrajo tedaj loterijo na dirko konj.

Prvi, drugi ali tretji dobitek se zadene po vrsti, kakor pridejo konji do cilja.

Srečka na konja, ki pride prvi do cilja, dobi prvi dobitek itd. drugi in tretji po vrsti.

Drugi dan po tekmah pa se potem izžreba še 200 dobitkov.

Vrednost dobitkov je sledeča:

Od celokupne vsote za prodane srečke gre 75 odstotkov za dobitke.

Pri žrebanju 28. decembra 1933 je bilo 50 dobitkov po 1000 Din, od nadaljnjih 100 izžrebanih srečk pa je dobila vsaka po 25 novih srečk, na katere igra pri nadaljnjem žrebanju.

Glavni trije dobitki dobe prvi 35%, drugi 10% in tretji 5% od vsega denarja. Računa se, da bo prvi glavni dobitek znašal, ako bodo vse srečke prodane, ca. pol milijona dinarjev.

Ostalih 200, drugi dan po tekmah vlečenih dobitkov, pa dobi vsak $\frac{1}{200}$ vsote, kolikor je še preostane.

Izplačilo dobitkov.

Vrednost dobitkov se izplača z obveznicami vojne škode in drugimi državnimi papirji po ugodnem kurzu.

Opomba: Na ta način se mora dobiti n. pr. za dobitek 10.000 Din obveznic ratne štete po današnjem kurzu za 33.000 Din nominalne vrednosti.

Dobitki, ki se bodo izplačali v srečkah klasne loterije, bodo veljali za celo žrebanje klasne loterije.

Dotične papirje lahko prejemnik vnovči po dnevnem kurzu.

Žrebanje:

Žrebanje, kakor tudi vsa loterija se vrši pod državnim nadzorstvom. Komisija je sestavljena iz predstavnikov oblasti, Središnjega odbora udruženja vojnih invalidov in Kola jahačev. Sedem dni pred tekmo se komisijsko ugotovi izveček števil, kolikor bo priglasih konj in potem za vsako številko ime konja.

Dotične številke bodo igrale pri tekmah za glavne dobitke.

Vse srečke pa igrajo na ostalih 200 dobitkov.

Rezultat žrebanja bo objavljen v dnevnih listih Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Skoplja, Splita in Novoga Sada.

Od prodaje srečk dobe procenete naši Krajevni odbori kolikor jih razpečajo, oni pa dele potem zaslužek z drugimi prodajalci. Vsi pomagajmo k lepemu uspehu te naše loterije.

Invalidsko loterijo Sweepstake so priporočila osebju sledeča ministrstva s svojimi odloki: Ministrstvo za kmetijstvo in vode z dne 26. julija 1933 Br. 33455, Ministrstvo pravde z dne 4. septembra 1933 Br. 95538, Ministrstvo za promet z dne 21. novembra 1933 Br. 31195, Ministrstvo vojne in mornarice dne 2. septembra 1933 Br. P. Dj. 9563, Ministrstvo za gradbe dne 2. novembra 1933 Br. 26841, Ministrstvo za telesno vzgojo dne 27. oktobra 1933 Br. 3814, Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje z dne 12. septembra 1933, Ministrstvo financ in ministrstvo prosvete (z odločbama iz leta 1934).

KUPUJTE IN RAZŠIRJAJTE SREČKE SWEEPSTAKA. ČITAJTE POROČILO V TEM LISTU.

Postopanje pri dodeljevanju trafik

Ponekod so bile pritožbe, da se pri podeljevanju trafik ni predhodno vprašalo Udruženje vojnih invalidov, ako se za trafike potegujejo kakšni invalidi ali vdove.

Naše udruženje se je obrnilo tozadevno na Oblastni monopolski inšpektorat v Zagrebu. Isti pa nam je preko oddelka finančne kontrole v Ljubljani poslal sledečo pismeno rešitev z dne 24. februarja 1934 Br. 1445:

»V zvezi s prednjim poročilom se obveščam oddelek, da je monopolski inšpektorat poleg izdanega razpisa pod MI.

V informacijo članstvu

V zadnjem času smo dobili v roke dva važna slučaja, ki lahko marsikomu služita kot podlaga za pridobitev invalidnine.

In sicer sta to dve rešitvi pritožb, ki smo jih pri naših članih dosegli. Da bo sta lahko koristili eventualno drugim, pojasnjujemo slučaja.

1. V prvem slučaju je Viši invalidski sud rešil na akt invalidskega sodišča v Ljubljani št. 2747, da ako se davek zniža, ima stranka v 6 mesecih od tedaj, ko se je davek znižil, pravico vložiti ponovno sojenje, ne glede na to, koliko časa je preteklo od zadnjega rešenja.

Polletni rok za ponovno sojenje today ni smatrati samo od datuma dostavitve zadnjega rešenja invalidskega sodišča, pač pa je smatrati za rešenje tudi to, ako se davek zniža.

To je popolnoma pravilno, kajti mi vedno trdimo, da ako velja pravica ponovnega sojenja v slučaju spremembe v invalidovo izgubo, mora logično veljati tudi v njegovo pridobitev.

Zato opozarjamo vse one tovariše in tovarišice, ki so imeli ob času prijave po tem invalidskem zakonu nad 120 Din davka, pa se jim je isti v zadnjih 6 mesecih znižil, da lahko predlagajo ponovno sojenje.

Ako pa se vpoštevata pri njih zadružni davek v času onesposobljenja, potem je treba smatrati to razložitev, ako se je dotični zadruzi znižil davek, ne pa njim samim.

2. V drugem slučaju je invalid oproščen davka, ker ima 9 otrok.

Tudi njemu je rešil Viši invalidski sud, da mu je priznati invalidnino.

Ker smo videli, da je bilo v takih slučajih poprej večim odklonjeno, bi bila njihova zadeva vsekako za ponoviti.

Tudi taki slučajji so popolnoma logični. Ako kdo ne plača davka in je celo iz gotovih družinskih socialnih ozirov istega oproščen, je gotovo, da je tak človek potreben pomoči.

To sta slučajja, ki sta v pogledu invalidske zaščite na vsak način edino pravilna. Imamo pa še dosti drugih, ki bi jih bilo treba načelno pravično rešiti. Tako na primer zadružni davek.

Kaj ima invalid od tega, ako je posestvo drugih?

Zakon določa izrecno, da se vpoštevata pri zadrugah le davek očeta in polnoletnih sinov. Zato bi se moralo zadružne davke v vseh slučajih deliti in jemati le gotove dele.

Kakor rečeno, mnogo je takih slučajev, kjer se invalidski zakon ali pa položaj popolnoma napačno tolmači.

Zato bi bilo nujno potrebno, da se vse tisto popravi z novim invalidskim zakonom.

Br. 31908/926 o navodilih za sestavo predlogov in prilaganje predpisanih listin za maloprodajo tobaka, izdal še razpise MI Br. 17183/929, 19841/930, 10240/932 in 7100/933.

Namen teh razpisov izdanih v času med letom 1929 in 1933 je bil, da se prepreči nepotrebno in odveč pisarenje ter izguba časa vsled tega, ker so nekateri organi fin. kontrole prilagali k poročilu obrazca št. 200 nepotrebne dokumente (n. pr. krstne, poročne liste itd.), nekateri organi pa v obče niso prilagali niti po zakonu predpisanih dokumentov.

Sledeč temu tudi niti z enim razpisom ni ukinjena za osebe zaščitene po invalidskem zakonu iz leta 1926, odnosno iz leta 1929 v § 27, v zvezi s § 69/2 zakona o državnem monopolu določena prvenstvena pravica za doseženje dovoljenj za maloprodajo tobaka.

Zato je oddelek dolžan, ako zaprosi za dovoljenje neka oseba, ki ni zaščitena po invalidskem zakonu, da zahteva pismo od Udruženja vojnih invalidov, ako na tem in tem mestu ali v bližini reflektira na maloprodajo tobaka kakšna oseba, zaščitena z invalidskim zakonom.

Ako obstoja v neposredni bližini več invalidskih maloprodaj, pa se jih mora ščititi, je nepotrebno, da oddelek zahte-

va obvestilo od Udruženja vojnih invalidov, temveč ima dolžnost, da v poročilu stavi predlog, da se prošnja neinvalida odbije. V slučaju, ako v nekem kraju (vasi) ne obstoja niti ena maloprodaja, ali na oddaljenosti 1 km ali več, ni potreba zahtevati obvestila od Udruženja invalidov za reflektante, ker ni v interesu državnih monopolskih dohodkov, da se čaka ali pa da nezaščitena oseba sproži vprašanje otvoritve maloprodaje na kraju, kjer so imeli invalidi že davno priložnost, da otvorijo maloprodajo.

Razum prednavedenega, to nadzorništvu nima ničesar drugega popolniti k razpisu Br. 7100/933.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Vojaški invalid Bahovec Alojz iz Hriba vprašam sledeče:

Dne 15. januarja 1934 sem bil na komisijskem pregledu v Zagrebu, kjer sem bil spoznan za 60% delanezmožnega. Dobil sem rešenje karlovskega vojnega okruha, da mi ne pripada podpora, ker nisem popolnoma nesposoben in sicer, da dobijo podporo le oni vojaški invalidi od 80—100% nesposobni.

Poprej sem bil nazadnje leta 1929 pregledan v Ljubljani in sem dobil 100% nesposobnosti. Zdaj sem še bolj bolan, ker se mi rane že 2 leti odpirajo in iz njih teče. Kako je mogoče, da sem zdaj naenkrat manjši invalid?

Sem oženjen, imam 2 nepreskrbljena otroka, delati pa ne morem dosti. Kako naj živim?

Ali je mogoča še kaka pritožba in kam?

Odgovor: Vojaški invalidi imajo podporo le ob gotovem stanju nesposobnosti.

Ta nesposobnost ni v zakonu popolnoma nič omejena, zato jo presoja vojaške oblasti same po uvidevnosti.

Najbrž je usvojen princip za najmanj 80% nesposobnosti.

Podporo vojaškim invalidom priznava vojno ministrstvo.

Mislimo, da vam je mogoče ponovno obrniti se na to ministrstvo in svoje stanje obrazložiti, zlasti diferenco pregledov v Ljubljani leta 1929 in sedaj v Zagrebu.

Lahko pa priložite tudi zdravniška spričevala.

Vprašanje: Sem 60% vojaški invalid. Ker me invalidski zakon iz leta 1929 več ne ščiti, sem se hotel prijavit po vojaškemu zakonu mariborskemu vojnemu okrogu in prosil občinski urad, da mi odpošlje prijavo. Občinski uradnik pa je moje prošnje z dokumenti vred vrnil z izjavo, da takih zadev ne more potrjevati in službeno odpošiljati. Prošnjo sem potem priporočeno sam odposlal.

Prosim za pojasnilo, če res občinska uprava ne sme v takih slučajih poslovati in službeno odpošiljati, ker me zanima, ako je taka naredba za občine v splošnem? — Rajher Anton, Sv. Florijan, p. Rogatec.

Odgovor: V vseh vojaških zadevah občine poslušajo, zato je občina pristojna tudi v takih slučajih v smislu zakona o ustrojstvu vojske in mornarice poslovati. Občine morajo sploh v vsem zastopati svoje občane in jim posredovati v njihovih zadevah, posebno pa v zadevah upravnega značaja, kakor je to. Potrditi naše navedbe in jih opisati, je vsekako dolžna občina, da s tem pripomore k rešitvi prošnje vojaškim oblastem.

Vprašanje: Vojna vdova P. I. iz Š., članica Krajevnega odbora v Kranju je dobila med vojno kazen 5 dni, ker sta njena mala sinova trgala na sosedovi njivi peresa od zelja za zajca. Dobila je rešenje leta 1931, da se ji podpora odbije, pa ga je vrgla v peč. Sosed jo je naznanil med vojno zato, ker je imel na njo jezo.

Odgovor: Ker se ni v 15 dneh pritožila je zamudila pritožbo. Ponovno sojenje je bilo mogoče samo pol leta od prejema rešenja; torej je tudi to zamudila.

Ne kaže drugega kot počakati, ako bodo spremembe invalidskega zakona tako res krivično stanje popravile.

Vprašanje: Miha Vrečko iz Št. Rupertu sem bil 14. julija 1930 v Celju pri pregledu, pa sem dobil 10% več. Poprej sem imel 40 odstotkov, sedaj pa imam 50%. Rešenje sem dobil aprila

1933 iz Ljubljane, ker pa ni bilo pravilno, sem prosil za ponovno sojenje. Po 5 mesecih sem ponovno prosil, sedaj pa vse skupaj stoji in nisem dobil ničesar.

Odgovor: Ako vam je bila invalidna priznana, so skoro gotovo vpoštevali povišanje procentov.

Ako je bil predlog za ponovno sojenje upravičen in zakaj ni rešen, vam ne moremo svetovati, če nam ne pošljete natančnejših podatkov o rešenju.

Vprašanje: Vdova po rudarju, ki je padel v vojni, brez vsakega premoženja, s 5 otroci v starosti od 15 do 22 let, vsi brezposelni in v bedi, prosim odgovora.

Imam sina, ki je bil pred tremi leti izučil čevljarstva, hči pa je izučena za pletilni stroj. Prosila bi rada za svojo hčerko pletilni stroj. Kam naj vložim prošnje in kakšne priloge naj priložim? Ali naj delam prošnje na gospoda ministra socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu, da bodem dosegla kakšno olajšavo mojega skrajno obupnega položaja? Na mojo starost in onemoglost, bi mi lahko otroci kaj pomagali, pa nimajo nikake zaposlitve. Edini izhod bi bil, da bi za prvo silo dosegla stroj, bodisi za hčer pletilni, ali za sina čevljarški. — Tudi prosim odgovora za sina, ki je izučil čevljar in je tekem triletne pomočniške dobe bil večji del brezposeln. Ako zaprosi za obrtni list? Po obrtnem zakonu bo moral ponovno obiskovati tečaj v Ljubljani mesec dni, da položi mojsterski izpit. Teh stroškov pa kot vdova z otroci ne zmorem in prosim, ali bi dosegla za sina v obrtniškem domu v Ljubljani stanovanje in oskrbo potom prošnje?

Kam bi se vložila prošnja in s kakimi prilogi. — Lebničnik Frančiška, Podkraj št. 74, Zagorje.

Odgovor: Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja podeljuje včasih vojnim žrtvam orodje, pred vsem pluge. V tozadavnem razpisu je bilo navedeno tudi glede šivalnih strojev, vendar pa nam ni znano, da bi kdo pri nas že dobil šivalni stroj, pač pa so dobili pluge.

Prošnjo s prepisom rešenja in izjavo občine lahko vložite na zgoraj navedeno ministrstvo.

Ker sirote stare preko 16 let niso več zaščitene, zato težko, da bi zanje kaj dobili.

Ako sin tekem pomočniške dobe ni bil v službi, ne more postati mojster, ker doba se računa po spričevalih o faktušnem 3-letnem službovanju.

Glede eventualnih olajšav oskrbe v Vajeniškem domu se morate obrniti na upraviteljstvo istega. Državne podpore ni pričakovati iz istega vzroka, ker ni več zaščitena.

Vprašanje: Krajevni odbor Bled vpraša, ako imajo vojne vdove pravico do brezplačnega zdravljenja, ali ne?

Odgovor: Vojne vdove v občeh nimajo brezplačnega zdravljenja, pač pa le ako so pohabljene.

Popravek. V poročilu iz delegatske ankete in občnega zbora v zadnji številki Vojnega invalida je pomotoma izpuščeno, da je prisostvoval tudi delegat Krajevnega odbora iz Logatca tov. Maček, kar tem potom popravljamo.

Darilo. Uprava »Jutra« nam je izročila znesek Din 300, ki ga je svojčas daroval g. dr. Virant za vojne žrtve. Za prejeto podporo se najlepše zahvaljujemo.

Z velikega zbora borcev v Mariboru

Takoj po našem oblastnem občnem zboru v Mariboru, dne 11. marca t. l., se je vršilo v veliki Unionski dvorani veliko zborovanje Združenja borcev Jugoslavije, »Boja«. Iz Ljubljane se je pripeljalo s posebnim vlakom kakih 400 borcev, iz Maribora in bližnje ter daljne okolice pa jih je prišlo tisoče.

Iz kolodvora je spremila dolgo vrsto do Unionske dvorane vojaška godba.

Dvorana je bila naenkrat do zadnjega koticčka polna.

Naši delegati in ostalo članstvo je po občnem zboru ostalo do zadnjega tudi pri zboru »Boja«.

Funkcionarji »Boja« so zasedli stole za mizo in prostore na odru in vse je z nestrpnostjo pričakovalo otvoritve. Ob 1/2 11. uri je naš tovariš, predsednik Krajevnega odbora v Mariboru, Geč, otvoril veliko zborovanje in podal besedo prvemu govorniku, predsedniku Združenja borcev, tov. Kustru.

Po sprejemu vdanostne brzojavke Nj. Veličanstvu in pozdravu, je zaigrala vojaška godba z galerije državno himno. Govor tov. Kustra je občinstvo takoj ogrel in potem se je direktno stopnjevalo navdušenje pri govori ostalih govornikov: tov. Lorgerja, Fabijančiča in Vidmarja. Tudi delegat Središnega odbora udruženja vojnih invalidov iz Beograda, tov. Dušan Tošič je pozdravil zborovalce in jih vzpodbudil s krepkimi besedami za »Boj«, ki se pripravlja tudi v Beogradu.

Do 1 ure popoldne so zborovalci vztrajali do zadnjega. Ker je bila dvorana premala, so prenašali zvočniki govore tudi zunaj stoječim poslušalcem. — Pri posameznih faktih, ki so jih govorniki povedali, se navdušenje kar ni moglo poleči.

Godba je zaključila zborovanje s himno »Hej Slovani«, ki so jo navzoči tudi peli.

Poročila iz letošnjih krajevnih občnih zborov

Radi pomanjkanja prostora, ker smo morali izpustiti celo več drugih važnih stvari, ni bilo mogoče objaviti v prejšnjih številkah naših krajevnih občnih zborov. Tudi sedaj to ni mogoče drugače, kot zelo na kratko in sicer le najvažnejše debata in sklepe.

Krajevna organizacija v Ljubljani je imela svoj občni zbor dne 25. februarja 1934 v dvorani OUZD ob pol 10. dopoldne. Vodil ga je predsednik tov. Mlekuž, prisostvoval pa je kot delegat O. O. tov. Štefe.

Zbor je poslal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju.

Tov. Mlekuž je poročal, da je vsled zakona iz leta 1929 zelo popustila stanovska zavest. Vendar pa je bilo mnogo prošelj za podpore, ki so bile po večini naklonjene.

Tajnik tov. Češnovar je prečital statistiko članstva.

K poročilu se je oglasilo več članov, zlasti glede provizij od nabiranja darov in odpisa neizterljivih dolgov. Obširno poročilo je imel tov. Štefe glede novega invalidskega zakona in da nekatere naše organizacije kljub slabemu stanju po novem inval. zakonu lepo uspevajo, ker je stanovska zavest ostala neomajana.

Po sklepu kongresa se je izvršil pristop k Boju. Od te velike zajednice pa je pričakovati boljših uspehov. Razložil je tudi program in pravila »Boja«.

Radi pristopa se je vnela živahna debata, zlasti, da ne bi postali kaki strankarji, pri glasovanju pa je članstvo splošno naglašalo, da je združitev nacionalna in koristna, zato se odobrava proti temu, da ne postane »Boj« strankarski.

V odbor so bili izvoljeni tov. Mlekuž, Pintarič, Metlika, Preša in Rapuž, nadzorni odbor tov. Dornik, Dermaša, Hranški.

Sprejeta je bila resolucija:

1. Da se inv. zakon spremeni po predlogih inv. udruženja.
2. Da se spremembe izvajajo strogo, zlasti sedanji §§ 24, 26, 27 glede služb in trafik.
3. Protezni delavnici naj se zasigura vsaj višino lanskega proračuna.
4. Izda naj se pravilnik k monopol. zakonu.
5. Pospešuje naj se prevedba po zakonu iz leta 1929.

Izražena je bila zahvala sodniku inv. sodišča g. Rudolfu Schauer, ki zapušča svoje mesto.

V Celju se je vršil redni občni zbor 6. januarja t. l. ob 9. v Narodnem domu. Vodil ga je delegat O. O. tov. Štefe. Po uvodnih besedah se je občni zbor spomnil umrlih tovarišev in tovarišic.

Odposlana je bila vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdrav predsedniku Sred. odb., tov. Nediču.

Preds. tov. Orel je poročal, da je bilo glavno prizadevanje odbora izposlovati od sreskega načelstva zaposlovanje invalidov po priv. podjetjih in pa, da bi prisilili dobili odkupnine.

Tajnik tov. Kovač je prečital poročilo o delovanju odbora in seznam razdeljenih podpor.

Tov. Štefe je povdarjal lepo stanovsko zavest in organizacijo, ki je poštena,

solidna in močna, da odbija vse sovražnike in gre ramo ob rami za naše pravice. Izrazil je zahvalo celjski organizaciji. Poročal je o borbi za invalidski zakon in o potrebnih sredstvih zanj.

Tudi je pojasnil program bojovniških organizacij, ki so se združile v duhu tovarištva, ljubezni, vdanosti Nj. Vel. kralju in v delovanju za boljšo bodočnost naroda in Jugoslavije.

Odbor je ostal stari in sicer tov. Orel, Fröhlich, Kovač, Oset, Zidarič, nam. Doler, Faktor, Žlender; nad. odbor tov. Šoštarec, Likar, Videtič, nam. Ribič, Hudoklin.

Sprejeta je bila sledeča resolucija: »Nikakor ne odgovarja potrebam invalidov, ki so žrtvovali zdrave ude, ako imajo malo posestvo in plačujejo zanj nad 120 Din davkov neglede na premoženjske razmere, ako so n. pr. zadolženi čez glavo in so posestniki le na papirju, da jih invalidski zakon ne priznava za siromašne in jim odklanja invalidnino.

Mislimo, da so oni invalidi, ki so izgubili ude ravno toliko zaslužni, kakor oni, ki majo 9 otrok, pa so zato oproščeni davka. Zato predlagamo, da bodo deležni oprostitve davka vsi oni invalidi, ki jih zakon danes ne prizna za siromašne, ker so brez izjem skoro vsi siromašni in je nesocijalno ne le, da ne dobivajo invalidnine, pač pa plačujejo še davke.

Ptuj. Občni zbor je bil dne 7. I. 1934 v spodnji dvorani Narodnega doma ob 9. uri. Otvoril ga je predsednik tov. Soko, vodil pa tov. Senčar. Poročal je, da je članstvo zelo zanemarjalo organizacijo in svoje zadeve, zato je bilo precej dela. Članstvo je padlo in jih je le še 185. Zato se je bilo težko boriti z dohodki. Odpovedati je bilo treba pisarniški lokala, da je več ostalo za podpore. Vendar pa bo to slabše za poslovanje, ki ga je za članstvo toliko treba.

Tov. Vobner je predlagal zavzeti se, da se bodo imeli invalidi v državni službi pravico brezplačno zdraviti v Dol. Toplicah. (Opomba uredn.: Imajo iste pravice kot ostali invalidi.)

Tov. Štricl pa, da bi kr. banska uprava dala nalog občinam, nastavljati za občinske sluga vojne invalide. Isto tudi tov. Janžekovič.

Drugega posebnega ni bilo. Izvoljeni so bili tov. Soko, Letnik, Senčar, Murko, Leben, nam. Rolke, Saggadin, Štruel, nadz. odb. Dolenc, Farič, Cafuta, nam. Gabrovec, Vrtič.

Poročilo iz Selc. Redni občni zbor Krajev. odbora UVI Selca nad Škofjo Loko, ki se je vršil v nedeljo, dne 7. januarja v Krekovem domu v Selcih. Kot delegat je bil od O. O. iz Ljubljane tov. Benedik Slavko.

Predsednik Tušek je otvoril občni zbor s pozdravom na navzoče člane in navzočega zastopnika O. O. in konstatairal sklepčnost. Od 53 članov je bilo navzočih 32, torej večina. Tajnik je poročal podrobno o vseh dogodkih in delovanju K. O. v preteklem letu.

Blagajnik je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da znaša premoženje K. O. po sedanjem stanju Din 3605.35. Nadzorni odbor je knjiže

in račune pregledal in našel v redu. So-glasno je bila sprejeta razrešnica. Nato je poročal delegat tov. Benedik o delu za spremembo invalidskega zakona, in težkočah, ki so nastale pri tem vprašanju. Nadalje glede izplačila zaostankov, in drugih važnih invalidskih zadevah, ki so za članstvo potrebne in poučne.

V odbor so bili izvoljeni tov.: Tušek, Markelj, Srebrnjak, Pirc in Veber; namestniki: Gartner, Berce, Žumer; nadzorstvo: Kovač, Dolenc, Berce; namestnika: Prevc, Zupanc. Odobrilo se je tudi poročilo delegata o skupni organizaciji borcev.

Konjice. 16. redni letni občni zbor udruženja vojnih invalidov v Konjicah se je vršil dne 18. februarja 1934. v prostorih gostilne Potočnik v Konjicah.

Tovariš Bukovnik Gabrijel je pozdravil delegata ter vse navzoče zborovalce, ter se je zahvalil za obilno udeležbo.

Tovariš tajnik Podlunšek Pavel je podal poročilo o delovanju uprave ter izčrpno blagajniško poročilo.

Tovariš Višnjier Jožef kot predsednik nadzornega odbora je poročal, da so se blagajniške knjige pregledale s prilogami ter v redu naše.

Tovariš Tomc Stanko kot delegat iz Ljubljane od oblastnega odbora je nato prevzel predsedstvo, ter je pozval članstvo, da se izjavi, če ima kdo kaj proti delovanju sedanega odbora. Na ta poziv se ni nihče oglasil. Nato je predsednik izjavil, da se mora dati odboru zaupnico, kar so vsi prisotni soglasno potrdili.

Tovariš Tomc je nato obširno poročal o delu oblastnega odbora in o težkočah, v katerih se v tem času nahajamo. Povdarjal je, da ravno v tem času, ko se borimo za naše pravice, dolžnost vsakega posameznika je, da svojo organizacijo podpira s tem, da vsak svojo dolžnost vrši, da plača v redu svojo članarino, kakor tudi naš list, kateri je vsakemu nujno potreben.

Ker je bila za novi odbor sestavljena in predložena samo ena lista, je isto prebral tov. tajnik in je bila sprejeta.

V novi odbor so soglasno izvoljeni: Upravni odbor: Bukovnik Gabrijel, Kolarič Ivan, Podlunšek Pavel, Mesarič Henrik, Povh Franc; namestniki: Polanec Matija, Bobik Anton in Orož Ignac.

Nadzorni odbor: Višnjier Jožef, Bečan Ivan in Furman Jernej. Namestnika Čander Jožef in Berdnik Karl.

Po volitvah so sledila razna pojasnila na vprašanja zborovalcev. Oblastni delegat je na splošno navdušenje odgovarjal več ur. Opozorilo se je, da bi bilo dobro stopiti v stike radi skupnega sodelovanja z Zvezo bojevnikov. To je končno soglasno odobreno.

Zborovanje je zaključil tov. Tomc s poudarkom, da članstvo vestno izpolnjuje dolžnosti proti odboru, ker le tako v strnjelih vrstah se bode doseglo izboljšanje našega bednega položaja.

V **Krškem** je bil občni zbor 7. januarja t. l. ob 10. v Sokolski dvorani. Navzočih je bilo 30 članov in članic. Sprejet je bil brzovjavni pozdrav Nj. Vel. kralju. Tov. Žabkar je pojasnil vse naše prizadevanje za spremembo invalidskega zakona na vseh mestih. Narodna skupščina je sicer proučevala načrt, toda še vedno ni na dnevnem redu.

Odbor je priredil tombolo, ki pa je radi krize slabo uspela.

Odbor je sledeči: tov. Hahn, Bevc, Sodec, Vegeli, Toplišek, nam. Godler, Krašovec, Božič. Nadz. odbor: tov. Pungercar, Ivanjšek, Lekše, nam. Umek, Kiler.

V **Trbovljah** je otvoril občni zbor dne 18. marca 1934 ob 3. pop. tov. Las in sicer v restavraciji pri Forteu, predsedoval pa je delegat tov. Štefe iz Ljubljane.

Tov. Las je poročal, da se je odbor vedno trudil in sklepal na sejah, kako bi bolj pomagal ubogemu članstvu.

Tov. Kokalj kot tajnik pa, da je bilo dovolj posla, ker je članstvo vedno prihajalo za podpore, zaostale pokojnine in drugo. Članarine je nekaj na dolgu, ker ni mogoče plačati. Prirejena je bila tudi ena veselica radi dohodkov.

V odbor je izvoljen tov. Las, Kokalj, Bregar, Tkavec in Foržič, nam. Briceli, Lesjak in Černe.

Nadzorni odb. tov. Kössel, Šuštar, Gregorčič, nam. Mori in Vošnjak.

Tov. Štefe je grajal, ker ravno oni zapuščajo organizacijo, ki jo najbolj po-

trebujejo. Poročal je tudi o inv. zakonu in drugih zadevah. Sklenjeno je bilo, da se tekom 14 dni črtajo iz članstva oni, ki ne bodo plačali zaostale članarine in naročnine.

Ljutomer. Občni zbor dne 25. februarja t. l. ob pol 10. pri Štiblerju se je izvršil kot običajno ob navzočnosti 48 članov in članic.

Preds. tov. Repič je poročal, da je udruženje vsakega zastopalo, ki je bil redni član.

Dohodkov razun članarine ni bilo nobenih, ker ni bilo prireditvev, v bodoče pa so predvidene. Izvoljeni so tov. Repič, Megla, Novak, Žnidarič, Pušenjak, nam.: tov. Sagaj, Senčič, nadz. odbor: tov. Pihlar, Novak, Krauthacker, nam.: Stajnik in Štiberc.

Sklenjeno je bilo, da se izposluje zastala rešenja onim članom, ki spadajo pod invalidski sud v Zagrebu.

Metlika. Predsednik tov. Ruch je otvoril občni zbor v osnovni šoli dne 25. februarja t. l. ob 9. Vodil ga je delegat O. O. tov. Mirtič. Pretolmačil je načrt inv. zakona in potek cele borbe. Poročal je tudi o »Boju«, kar so navzoči splošno odobraval.

Tov. Žigon je podal običajno tajniško poročilo, nakar je bil izvoljen sledeči odbor: tov. Ruch, Žigon, Kompare, Fabjan Marija in Janžekovič; nam. Štravs, Urh, nadz. odbor tov. Križan, Jakša in Govednik, nam. Stariha in Šelih.

Marenberg. Ob 10. uri dne 25. februarja t. l. je predsednik tov. Pogorelčnik otvoril redni občni zbor v gostilni g. Deutschmanna. Za vodstvo obč. zbora je bil postavljen delegat tov. Zore iz Ljubljane.

Tajnik tov. Arih opiše na kratko delovanje organizacije in koliko se je delalo za sprejem dodatnega invalidskega zakona. Organizacija šteje 36 članov in članic. Tov. Praprotnik je poročal o blagajniškem stanju, ki se je skrčilo vsled krize.

Izvoljeni so bili v odbor tov. Pogorelčnik, Arih, Praprotnik, Mihev, Črešnik, nadz. odbor: tov. Urih, Kos, Grizold; nam. tov. Strasser in Ažnik.

Delegat tov. Zore je pozival članstvo k vztrajnemu sodelovanju. Tudi je poročal o našem sodelovanju za spremembo invalidskega zakona. Pozival je, da naj reduciranci obnovijo svoja rešenja. Prečital je govor tov. Štefeta na zboru Združenja borcev in opozarjal, da naj invalidi skupno nastopajo z ostalimi bojevniki organizacijami, ki najbolj poznajo tudi invalidske težnje.

Lep in obširen govor je imel še tov. Miklavc, ki pa ga radi prostora žal ne moremo objaviti.

Iz Mokronoga. Tamošnji občni zbor je bil dne 25. februarja t. l. ob 10. v stari šoli.

Predsednik tov. Novak je otvoril občni zbor in z zadovoljstvom ugotovil, da je vdeležba še precejšnja, kar znači, da organizacija, ki je prej že popustila, zopet narašča.

Odbor je imel dober namen in je priredil med letom tombolo, ki pa se ni dobro obnesla.

Nato je vodil občni zbor tov. Tomc, delegat iz Ljubljane. Tajnik tov. Urbanc je poročal, da je članstvo padlo samo na 32, ker je mnogo voj. žrtvev izgubilo podpore vsled davkov, kazni, premalo dokazov itd. Upati pa je na boljše, posebno po spremembi invalidskega zakona.

Organizacija je še precej delala, vendar pa trpi nekoliko primanjkljaja.

Na predlog tov. Pavšiča je dobil odbor pohvalo. Delegat tov. Tomc je obširno in natančno pojasnil nameravane spremembe invalidskega zakona, glede zaostalih invalidnin in vsakomur posebej raztolmačil vprašanja v eni ali drugi zadevi. Izvoljen je bil odbor iz tov. Novaka, Urbanca, Grzina, Lukeka, vdove Capuder, namest. Pavšič, Trante in Gačnik. Nadzorni odbor tov. Bregant, Gazvoda in Kovačič Neža, namestnik Trlep in vdova Zgonc.

Soglasno je bil odobren pristop k Združenju borcev.

Moravce. Krajevni odbor je imel občni zbor 4. marca t. l. ob pol 11. uri. Vdeležil se je delegat tov. Juvan Fricko iz Ljubljane.

Tov. Koželj je imel društveno poročilo, ki izkazuje drugače povoljen uspeh, samo članstvo je padlo. Rednih članov je bilo le 27, na občnem zboru pa veliko večje število. Kljub temu, da je kriza,

se mora članstvo vendar malo bolj zavdati dolžnosti.

Izvoljen je bil sledeči odbor: tov. Koželj, Vidergar, Krušnik, Požar, Barlič, nadzorni odbor tov. Cerar, Šinkovec.

Tov. Juvan je pojasnjeval navzočim na njihova vprašanja različne zadeve.

V **Murski Soboti** se je vršil letošnji redni občni zbor dne 11. februarja t. l. ob 10. v restavraciji pri kolodvoru. Predsednik tov. Duh je predstavil delegata iz Ljubljane tov. Štefeta. Udeležba je bila veliko manjša, ker se je članstvo motilo v datumu, radi le kratke objave v Vojnem invalidu.

Tajnik tov. Duh je poročal o dopisih in članstvu, ki ga je bilo 354, kljub temu, da je vsled redukcij padlo. Po absolutoriju je govoril tov. Štefe. Podal je izčrpno poročilo o delovanju cele organizacije v državi. Priznal je organizacijo v M. Soboti kot eno najboljših. Glede invalidskega zakona je razložil ves potek naše borbe in da je po poročilih upati na skorajšnjo uzakonitev.

Natančno je poročal o ustanovitvi Združenja borcev in naši združitvi. Tolmačil je pravila in program. Občni zbor se je z navdušenjem in živio klici strinjal s pristopom k tej zvezi in pozval tov. Štefeta, da bi se čimprej ustanovila krajevna organizacija »Boja« v Murski Soboti.

Izvoljen je bil sledeči odbor: tov. Bratkovič, Banfi, Duh, Prelec, Horvat, nam. Jelič, Čičela. Nadz. odbor tov. Paučič, Klemar in Baligač; nam. Šebjanč in vdova Cipot.

Iz Novega mesta. Občni zbor se je vršil dne 4. februarja t. l. ob 10. uri v Sokolskem domu. Kljub velikemu snegu je bilo precej navzočih.

Predsednik tov. Robas je po otvoritvi takoj podal odborovo poročilo o delovanju, ki je bilo popolnoma v redu.

Posebno veliko sta poročala delegat tov. Tomc iz Ljubljane in tov. Jurak iz odbora.

Tov. Tomc je razložil ves potek glede sprememb invalidskega vprašanja.

Tov. Jurak pa je prečital pozdravno pismo g. ministru Puclju in svoj obširni referat, ki je vseboval velik moralni in nacionalni apel na invalidsko vprašanje. Žal, da ga nismo mogli radi obširnosti objaviti.

Po kratkih pojasnilih na vprašanja posameznikov je bil izvoljen sledeči odbor: tov. Robas, Adam, Lukman, Jurak, Penca, namestnik Osterman, Šmajdek, vdova Otavnik, nadzorni odbor tov. Konicija, Murn, vdova Pirc, namestnik Zupančič in Dular.

V **Ormožu** na občnem zboru dne 18. februarja t. l. je bilo precejšnje število članstva. Tov. Hrga je pozdravil navzoče in predstavil delegata tov. Juvana.

Nato je podal odborovo poročilo, zlasti o slabem stanju blagajne.

Tov. Juvan pa je obširno poročal o invalidskih zadevah. Drugih posebnosti ni bilo.

Odbor je sledeči: tov. Hrga, Veselko, Strmšek, Gruškovnjak, Ritonja, Kranjčec, Hodžar, vdova Kovačec, namest. Paušner, Bogša, Lukman.

Prevalje. Dne 4. marca t. l. ob 9. se je vršil občni zbor pri g. Kristanu v Farni vasi. Otvoril ga je podpredsednik tov. Lebič, poročila pa je podal tajnik tov. Čresovnik.

Članstva je 81, ker ga je nekaj vsled ukinitve pokojnine odpadlo. Mislijo, da jih bo morala organizacija poznati potem, ko jo bodo zopet rabili.

Ako zasledujejo našo borbo za inv. zakon, morajo uvideti, kako se dela zanje. Veliko jih je iz malomarnosti zamudilo roke, sedaj po 15 letih pa prihajajo k tajniku.

Blagajniško poročilo je precej povoljno.

Navzoč je bil tudi delegat O. O. tov. Zore. Iz njegovih poročil se vidi, koliko se organizacija zavzema za splošno izboljšanje, za pravične rešitve, plačilo invalidnin, zdravljenje itd. Odbor je sledeči: tov. Lebič, Čegovnik, Čresovnik, Pridgar, Kroflič, nam. Samec, Lišnik, vdova Zorman, nadzor. odbor tov. Gačnik, Čivnik, Globočnik, nam. Kučej in vdova Wasserfall.

Vdove so se zavzemale za polovično vožnjo, na razna vprašanja pa so bile pojasnjene mnoge zadeve.

Ribnica. Redni občni se je vršil dne 4. februarja t. l. ob pol 10. uri pri tov. Škrabcu v Hrovači, ki je tudi otvoril zborovanje.

Pozdravil je Najvišjega zaščitnika Nj. Vel. kralja, kateremu so navzoči zaklicali trikrat »Živijo!«

Spomnil se je padlih in umrlih, katerim so zaklicali navzoči »Slava«.

Za predsednika obč. zbora je bil izvoljen tov. Pogorelec. Navzoči delegat tov. Štefe iz Ljubljane je najprvo podal svoje poročilo.

Primerjal je zaščito po inval. zakonu iz l. 1929. s prejšnjo in tudi našimi neobhodnimi potrebami, razložil napačna tolmačenja pri prevedbi, posebno pa na nov načrt sprememb in borbo zanj. Podrobno je omenjal in razlagal vse točke našega vprašanja.

Posebno je razlagal Združenje borcev, njega namen in pomen in končno pohvalil naše članstvo in organizacijo.

Tov. Pogorelec je izrazil zahvalo tov. Štefetu za obširno poročilo in njegovo neumorno delovanje v našem udruženju.

Dalje je poročal, kako so bili nekateri člani prizadeti vsled poplav in izrazil Oblastnemu odboru zahvalo za izkazano pomoč.

Ožigosal pa je stanje naših invalidov bolnikov, celo 100%, ki jih je zakon popolnoma izločil in pustil v največji bedi. Odobraval je naš pokret v »Boju« s pozivom, da se vsi združimo k skupnim interesom.

Tov. Škrabec je podal izčrpno poročilo upravnega odbora, iz katerega posnemamo, da je bilo 105 rednih članov in članic, mnogo pa je vendar še neorganiziranih.

Poročal je tudi o prošnjah in dopisih. Blagajnik je podal blagajniško stanje, ki je povoljno. Odobren je bil tudi proračun, nakar je dobil odbor absolutorij s pohvalo.

Imamo še precej poročil iz občnih zborov, vendar pa jih ne moremo danes objaviti, ker bi bil list napolnjen na ta način samo z občnimi zbori.

Prihodnjich hočemo objaviti vse ostale.

Nekaj Krajevnih odborov še ni poslalo zapisnikov, nekaj pa jih še celo ni imelo občnih zborov.

Dotične občne zbere bo moral v kratkem sklicati sam oblastni odbor.

Opozorilo!

1. Krajevni odbor U. V. I. Ljubljana obvešča svoje članstvo, da so od 16. t. m. uradni dnevi samo ob ponedeljkih in sredah od 9. do 12., ter ob četrkih od 9. do 14. ure.

2. Istočasno vabi vse člane in članice, ki so svoječasno vročili pri tajništvu kakoršnekoli osebne dokumente, da se čimpreje zglaste pri tajništvu v svrhu pojasnila, zakaj so jih vložili, odnosno, da jih prevzamejo, ker so za nje važni.

3. Vojni invalidi, ki so prosili po 1. aprilu 1934 za popravilo ortopedičnih in proteznih čevljev v drž. proteznih delavnicah, ter jim je bilo popravilo odklonjeno radi pomanjkanja denarnih sredstev, naj javijo to tajništvu, da bo Krajevni odbor podvzel potrebne korake na merodajnem mestu.

4. Vsi člani, ki so svoječasno predložili tukajšnjemu K. O. svoje železniške legitimacije, bodisi za podaljšanje ali so prosili za izstavitve novih, ter predložili slike in znesek po 10 Din, niso pa še prejeli legitimacij, naj javijo to tajništvu, ter navedejo datum izročitve legitimacije, odnosno slik in denarja.

5. Člani in članice, stanujoči v bližini Ljubljane, ki so prosili za velikonočno podporo, naj se nujno zglaste pri tajništvu radi obvestila, odnosno izplačila podpore.

Zdravljenje v Dolenjskih Toplicah

Kakor vsako leto, je pričakovati tudi letošnjo sezono otvoritev invalidskega doma v Dolenjskih Toplicah. Običajno se otvori začetkom meseca julija. Razpisa še ni, vendar pa bo gotovo tekom meseca maja rešeno in bodo pripravljena gotova sredstva v ta namen. Dokler ni razpisa, se prošnje ne vlagajo. Razpis bo objavljen itak v raznih časopisih. Pogoji bodo najbrž običajni kakor vsako leto. Invalidi do 60% bodo imeli brezplačno zdravljenje le za poškodbe, ki so v vzročni zvezi z vojnimi hibami, drugi pa tudi za vse druge bolezni, kakor določa invalidski zakon.

Naše gibanje.

Ptuj. Tuk. Krajevni odbor U. V. I. je razdelil podpore za Božič 1933 in za Veliko noč 1934 skupaj 2950 Din. Podpore so dobili:

Za Božič 1933 Din 200 Soko Leopold iz Ptuja. Din 150 Jurgec Jože iz Sela 30. Po Din 100 Petek Jakob, Nova vas — Sv. Marko 78, Veselič Alojz, Hrastovec 27, Štruel Franc, Sv. Vid pri Ptuj 14, Rolke Ivan, Krčevina pri Ptuj 58 in Vuzem Ivan iz Hrastovca št. 4. Po Din 75: Hedžet Eliza, iz Ptuja, Skrobar Marija, Mestni vrh 76, Peter Martin, Pobrežje 147, Kranj Franc, Gradišak 14, Kelc Marija I., Brezovec 18, Kelc Marija II., Brezovec 37, Vavpotič Jakob, Zakl 1, Toplak Franc, Sp. Hajdin 80, Bratuša Jakob, Slomi 35, Cafuta Mihael, Gorca 72, Valand Leopold, Kočice 47 in Žumer Josip, Strajna št. 43. Po Din 50: Pernek Ivan, Nova vas — Rogoznica 17, Ivanuša Ivan Zg. Hajdin 1, Rižnar Ivan, Zabovci 38, Bedrač Katarina, Zg. Hajdin 2 in Benkovič Terezija, Pobrežje št. 55 — Za Veliko noč 1934 po Din 100, Letonja Iv., Gradišča 60 in Šel Jos. iz Jurovca 8. Po Din 75 Janežič Ana, Formin 25, Obran Barbara, Borovci 28, Kajnih Martin, Dragovič 8, Šegula Franc, Grlici 43, Gabrovec Janez, Gradišča 93, Skok Ana, Gajovci 41, Letič Marija, iz Šturmovcev 18 in Peršak Apolonija, t. č. v banovinski hiralnici Ptuj. Po Din 50 pa: Topolovec Jurij iz Vel. Varnice št. 3, Peteršič Neža, Škorba 36 in Klajnshek Marija iz Šturmovcev št. 26.

Vsi navedeni, razun onih, ki so iz mesta Ptuja, so prinesli izkaze o premoženjskem in družinskem stanju, potrjene po pristojnih občinskih oblastvih, iz katerih se vidi, da so res revni in podpore potrebni. Toliko na znanje vsem, ki se za to zanimajo.

Odbor.

Ptuj. — Poizvedba. 100% pretežki invalid Ferlinec Ferdinand iz Žice št. 17, občina Žice, fara in pošta Sv. Ana v Slov. goricah, sedaj stanujoč na Štukih št. 3, pošta Ptuj, prav vljudno prosi vse vojne tovariše, ki so služili pri 47. pp. I. marš. bat., 4. komp., a posebno pri 4. vodu (zug), ki bi lahko potrdili, da je on bil koncem meseca avgusta ali začetkom septembra 1914 (sam se ne zaveda točno, kdaj in kje se je to zgodilo), zasut po strelu od granate (trdi pa, da tam nekje v strelskih jarkih pred trdnjavo Pršemisl), da njemu direktno, ali na naslov Krajevnega odbora UVI v Ptuj sporoče svoje natančne naslove, da jih bo predlagal kot priče, ali bolje, če je mogoče, kot očitvidce, kar bo seveda težko, ker kolikor se po njegovem govoru razume, se je to zgodilo ponoči, ko so vsi tovariši odbežali na vse strani; ko ga je zasulo, so takoj nato pridrveli še konjeniki, zdirjali čezenj, on pa da je postal nezavesten. Od te dobe naprej se ničesar pravilno več ne spominja.

Pred odhodom na gališko fronto, je bil namreč krojač pri zgoraj omenjeni kompaniji. Vsak, kdor ga kot takega pozna in je bil z njim na fronti, in če količkaj ve o njegovem ponosrečenju, se naproša, da to semkaj sporoči. Za vsako tozadevno sporočilo se izreka v imenu tov. Ferlineca najlepša zahvala. Če bo pa kdo imel večje izdatke, se mu bodo isti po predložitvi stroškovnika tudi gotovo povrnili.

Pomislite tovariši, v kak položaj bo prišel tov. Ferlinec, če ne bo mogel s pričami dokazati, da se je res tako zgodilo. Od tega pa je že skoro celih 20 let in še vedno se zahteva žive priče, ko pa je že dobra polovica tovarišev pomrlo. Za to tovariši, ki ste še živi, pomagajte nesrečnežu, ker kakor je zgubil zdravje, tako bo zgubil sedaj tudi kruh, ako izgubi zaščito. K. O. U. V. I. Ptuj.

Krajevni odbor v Celju je dobil od Oblastnega odbora v Ljubljani za velikonočne podpore 1500 Din, katere je sledeče razdelil: Po 100 dinarjev so dobili: Žvipelj Anton, Napret Tomaž, Kroflič Karl, Matavž Franc, Pečnik Ivan, Bitenc Ivan, Drofenik Jakob, Jamnišek Marjeta, Kukovič Ana, Bincl Tereza, Leskovšek Urša, Mulej Eliza, Stropnik Marija, Tomc Marija. Po 50 Din. Čonč Ignac in Ajdnik Karl.

Ostale dospole prošnje se niso mogle upoštevati, ker so o božiču podpore dobili in pa ker ne spadajo med najrevnejše člane.

Pri tej priliki ponovno opozorimo, kako nekateri člani tolmačijo, da imajo

pravico do podpore. Tudi jih je vzpodbudil razglas Oblastnega odbora v Vojnem invalidu, da se bo za Velikonoč razdelilo 20.000 dinarjev, kar se pa razdeli na vseh 43 Krajevnih odborov in je na Celje odpadlo le 1500 Din. Ena vojna vdova, ki je o božiču prejela podporo, je zahtevala, da se ji tudi sedaj da, češ, da je o božiču manj dobila.

Krajevni odbor ima svoj podporni odsek, ki tehtno preudari vsako prošnjo in se osvedoči o revnosti vsakega prosilca ter podporo prizna le najrevnejšim prosilcem. Toraj pravice do podpore si ne more noben član lastiti. Krajevni odbor nima toliko sredstev, da bi mogel zadovoljiti prošnjam vseh članov in po pravilih je glavna naloga Krajevnega odbora, podpirati svoje člane moralno ter jim delati potrebne prošnje in vloge. Denarna sredstva ki so mu na razpolago razdeli najrevnejšim članom po možnosti.

Oblastni odbor je pri razpisu velikonočnih podpor tudi izrecno odredil, da oni, ki so dobili božično podporo, ne pridejo v poštev pri velikonočni podpori.

Kranj. Združenje borcev Jugoslavije bo imelo dne 13. maja 1934 velik javen zbor na glavnem trgu v Kranju.

Vsi naši tovariši naj se sigurno udeležijo. Naprošamo pa tudi sosednje krajevne organizacije, da pozovejo svoje člane k vdeležbi. Pokažimo, da smo vedno složni in disciplinirani.

Mirnodobski invalidi. (Dopis.) Podpisani prosim spoštovano uredništvo Vojnega invalida, da sprejme med svoje vrste par misli. Težko je sicer prijeti preprostemu invalidu za pero in pisati v časopis. Ali razmere časa so potisnile tudi meni pero v roko, da izrazim tudi jaz v priljubljenem listu svoje mnenje, ter svoje stanje, ki ni baš razveseljivo. Ko smo bili l. 1925 izločeni iz invalidskega zakona, sem bil za trdno prepričan, da se za nas mirnodobske invalide gotovo najde kakšna pot, da se nas na kakoršenkoli način drugače zaščiti, kar se pa žalibog do danes še ni zgodilo. Gotovo se nam je s tem zgodila velika krivica, katera upam, da se bo tako kakor se je zgodila, tudi popravila. Ker smo bili z zakonom iz l. 1915 enakopravni z vojnimi invalidi, upam, da če se nas ne sprejme nazaj v invalidski zakon, naj se nas vsaj sprejme pod zaščito ministrstva vojske in mornarice. Mislim, da na vsak način tudi mi nekam pripadamo, zakaj tudi mi smo ljudje, akoravno smo služili bivši Avstriji in tam izgubili svoje zdravje. Bivša Avstrija, akoravno Slovanov mačeha, je vendar kolikor toliko skrbela za nas in potem tudi naša Jugoslavija do leta 1929. Prepričan sem, da se bo dalo tudi za nas mirnodobske invalide najti kakšna sredstva, da se nam odpomore iz sedanjega bednega stanja. Prosim spoštovano uredništvo in oblastni odbor U. V. I., da se za nas kolikor toliko zavzame, da se nam storjena krivica popravi. Apeliram na vse merodajne oblasti, da se za nas zavzamejo. Končno prosim vse mirnodobske invalide iz predvojnega, da se oglašijo in da jih spoštovano uredništvo v svojem listu na to opozori. — Sodražica, dne 21. febr. 1934. Ivan Oblak, 100% mirnodobski invalid.

Naročnikom invalidom, ki ne plačujejo naročnine pri članarini, smo k današnji številki priložili položnice. Prosimo, da nam nakažejo naročnino, sicer bomo primorani s prihodnjo številko list ustaviti onim, ki ne bodo plačali.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijejo odrasli kot otroci z užitkom.

ZAOSTANKI INVALIDNIN.

Že parkrat smo objavili v našem listu, da naj oni, ki še niso prejeli zaostalih invalidnin, ne vlagajo pismenih prošnji na Dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, pa se prošnje kljub temu množijo. Ako bi imele kaj smisla, bi jih Oblastni odbor sam priporočal in delal.

Tolikokrat smo že povedali, da se zaostanki izplačajo samo takrat, ko je tvorjen kredit za obveznosti nazaj.

Tisti, ki še sploh niso dobili poziva za pošiljatev pobotnic, v nobenem slučaju še ne pridejo v poštev. Ko pošljejo pobotnice, gredo iste najprej v Beograd in kadar potem za tiste vsote pride tvorjen izredni kredit, se brez vsakih prošnji takoj izplačajo. Nobenemu pa se ne more izplačati poljubno vsaki čas brez posebnega kredita. Čemu potem direkcija ne odgovarja na take prošnje, ker to samo zadržuje redno poslovanje.

Opozorjamo Krajevne odbore, da takih prošnji ne delajo in jih ne pošiljajo naprej.

IZ PROTEZNE DELAVNICE.

Poroča se nam sledeče: V izogib nepotrebnih poštnih stroškov naj invalidi do nadaljnjega ne vlagajo prošnji za popravilo ortopedskih ali proteznih čevljev, odnosno za izdajo materijala za popravilo istih, ker je bila protezna delavnica radi nezadostnih kreditov do nadaljnjega primorana ustaviti popravila ortopedskih in proteznih čevljev, da zamore zadostiti drugim bolj nujnim potrebam invalidov kakor nabava novih ortopedskih pripomočkov in popravila protez.

PO 19 LETIH SPREGLEDALA.

Poročevalec »Corriere della Sera« poroča svojemu listu iz New Yorka o presenetljivem primeru slepega dekleta, ki je po 19 letih brez vsakega lečenja ali operacije naenkrat izpregledalo. Gre za 21 letno Gertrudo Musierovo iz Flushinga na otoku Long Island, ki ji je kot dveletnemu otroku otroška paraliza ugrabila vid. Njen oče se je obrnil na najboljše ameriške zdravnike, toda vsi so izjavili, da otroku ni pomoči, ker je bil uničen očesni živec. Ko je bilo otroku pet let, so ga poslali starši v zavod za slepce, kjer je bilo dekletko vzgojeno.

Z 18 leti se je Gertruda vrnila k staršem. 17. t. m. je Gertruda naenkrat opazila, da se tema okrog nje počasi redči, njene dolge mrtve zenice so začele razločevati sive sence, ki so naslednjega dne tudi izginile. Zdej dekletko dobro vidi in točno razločuje obraze in barve. V zdravniških krogih je vzbudil ta primer veliko pozornost in mnogi okultisti so prispeli v Flushing, da prouče ta edinstveni pojav. Ko so Gertrudo vprašali, kaj si najbolj želi, je odgovorila, da bi najraje videla roko-borbo.

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom.

Telefon št. 2666. — Ceniki na razpolago!

ZNAMENITA LADJA.

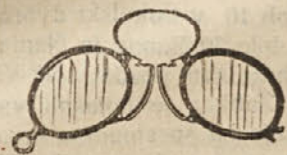
Te dni pripluje v bostonsko pristanišče znamenita ladja, morda najstarejša in najzanimivejša med vsemi, ki plujejo pod ameriško zastavo. To je ladja »Constitution«, znana po vseh morjih kot Old Ironsides, prva in najslavnejša ladja ameriškega vojnega brodograja, ki je prišla po 140 letih zopet na morje in je bila uvrščena v brodograje brez posebne naloge. To je zgodovinska fregata, ki je postala narodni simbol Amerike in ki je že opetovano samo za las ušla žalostnemu koncu. Živela bo pa dalje kot večni spomenik minulih slavnih časov in kot najdragocenejši spomin ameriškega brodograja. To je najstarejša vojna ladja naše dobe. Njena zgraditev je bila sklenjena leta 1794; ladja je bila zgrajena iz najboljšega hrastovega lesa in rdeče cedre. Krščena je bila 21. oktobra 1797 s steklenico madeire, ne šampanica, kajti takrat so štedili.

Prvo zmago je dosegla 19. avgusta 1822 nad angleško linijsko ladjo »Guerrier«. Ladja je vzdržala strašno obstreljevanje Angležev in takrat je dobila zaradi svojih železnih bokov vzdevek »Old Ironsides«. Nekaj mesecev pozneje, 29. decembra, je naletela blizu Bahie pri brazilski obali na angleško vojno ladjo »Java«, ki jo je po hudem boju zaplenila. Leta 1814 je premagala angleško ladjo »Pictou« in tri manjše vojne ladje. Leto dni pozneje je zmagala blizu Madeire v boju z angleškima vojnimima ladjama »Syane« in »Levant«.

Do leta 1826 je služila kot admiralska ladja v Sredozemskem morju. Takrat je bilo sklenjeno izločiti jo zaradi starosti iz vojnega brodograja. To je bilo pred dobrimi 100 leti in že takrat je javnost nastopila proti. Mornariško ministrstvo je bilo prisiljeno dati ladjo popraviti. Pozneje je stala celih 20 let v bostonskem pristanišču. Leta 1925 so jo začeli znova popravljati in potem je plula ob tihomorski obali. V vsakem pristanišču so jo navdušeno pozdravili in njene starinske topove si je ogledalo blizu štiri milijone ljudi. Zdej se vrača v svoj rojstni kraj s kapitanom Louisom Gulliverom in izbrano posadko in zasidrana bo v Bostonu, dokler bo živelo ponosno ameriško vojno brodograje.

Ruski invalidi. Enkrat smo že poročali, da se je Udruženje ruskih invalidov Jugoslavije priklopilo k našemu udruženju. Tako je postala tudi Organizacija ruskih invalidov v Ljubljani, ki je bila pravzaprav njihova organizacija za celo Dravsko banovino, sedaj naša druga krajevna organizacija v Ljubljani. Te dni so vsi tovariši ruski invalidi poslali tudi naročnino za naš list Vojni invalid.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.

Očala, ščipalce, umetna očesa, daljnoglede, foto-aparate, toplo-mere, barometre itd. kupite v veliki izbiri najcenejše pri

Fr. P. Zajec

izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stari trg 9.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine.
Ceniki brezplačno.

Preden kupite SNEŽKE, si oglejte zalogo v trgovini

ŽIBERT

v Prešernovi ulici

Tu dobite veliko izbiro v vseh modnih barvah znamke »TRETORN« po zelo nizkih cenah. — V zalogi so tudi prvovrstni, nepremočljivi športni, gorski in smučarski čevlji v vseh velikostih.